

Doldersum - de Kolonie en de Lindervallei

Fietsen = Drenthe

Welkom in de oerprovincie van Nederland. Hier kun je genieten van de mooiste fietsroutes van Nederland. Geniet van de ongerepte Drentse natuur met prachtige heide- en veengebieden, maar ook van de gezellige brinkdorpen en de vele hunebedden. Als je voldoende tijd hebt, stap dan eens binnen in één van de vele Drentse musea of galerieën.

Wil je even tot rust komen, dan heet de Drentse horeca je van harte welkom. Geniet van een lekkere kop koffie met een heerlijk stuk gebak. Of ga voor een goede lunch met een glas vers geperst sinaasappelsap.

En heb je de smaak te pakken ontdek dan nog veel meer routes op drenthe.nl/routes of download in de play/appstore de gratis Drenthe routes app.

Wil je nog meer route- of toeristische informatie, scan dan de qr-code of ga naar indrenthe.nl.

Geniet van je toer!

NB. Je komt in deze route door gebieden die in eigendom zijn van verschillende grondeigenaren. Hier kunnen verschillende (gedrags)regels gelden.

Let op!

De route en de folder zijn automatisch gegenereerd. Het is mogelijk dat de bewegwijzerde route in het veld kan afwijken van de getekende route in de folder. Voor opmerkingen over de bewegwijzering neemt u contact op met de routebeheerder

Deze route wordt beheerd door: Grenzeloos-Drenthe

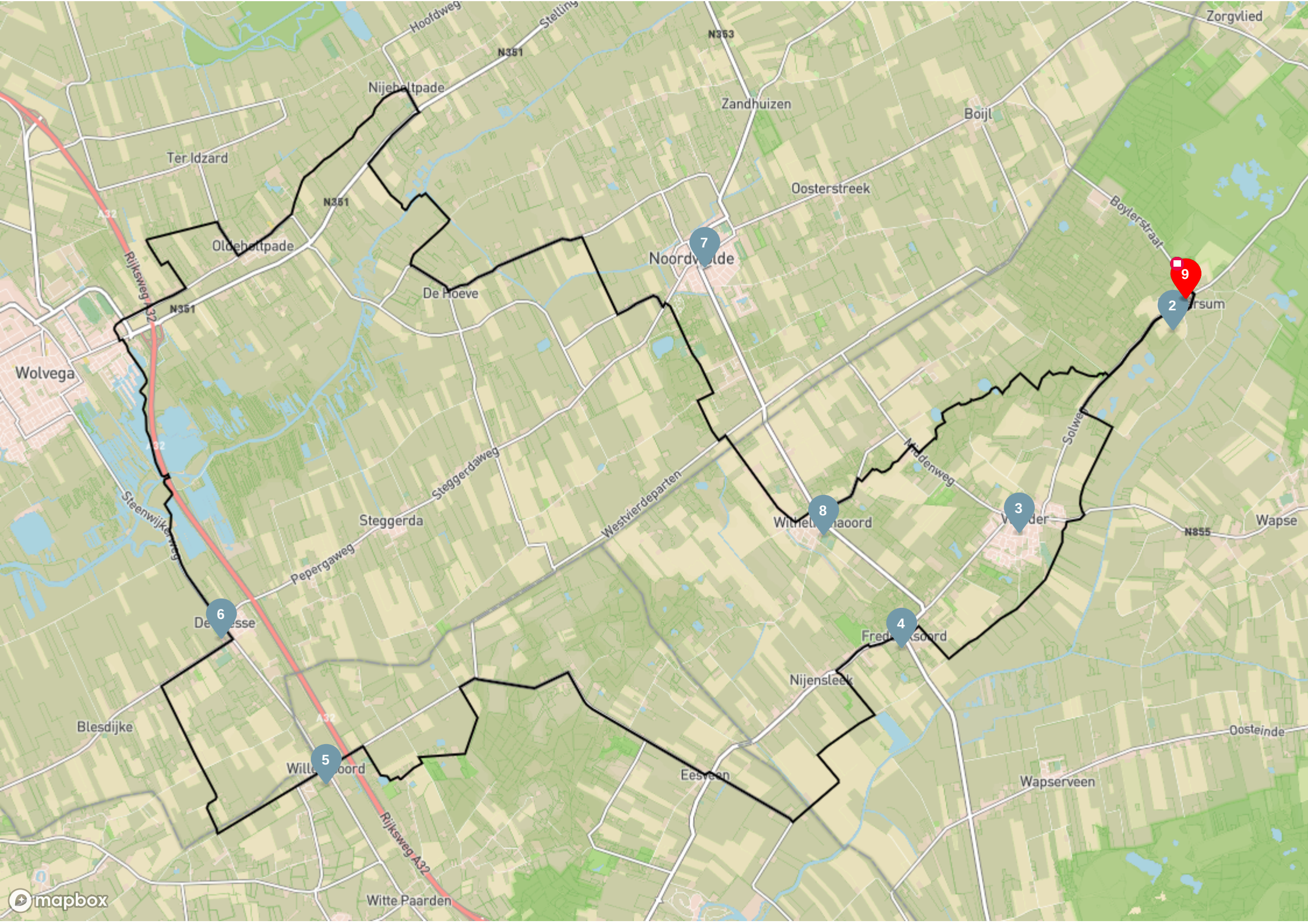

Type:
Recreatief

Lengte:
61.7 km

Drenthe

Dit ga je zien

Startpunt: Bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum

Grenzeloos is gelegen in een uniek stukje cultuur/natuur. Voordat u aan uw wandeling of fietstocht begint, is het een echte aanrader om een kijkje te komen nemen in ons bezoekerscentrum. Vanaf hier kunt u met een koffer vol verhalen het gebied in trekken.

Adres: Boijlerstraat 12, 8386XE Doldersum

1

Urnenveld

Temidden van een omgeving die rijk is aan bossen en natuurterreinen vormen het Bouwersveld en het Koelingsveld één natuurterrein. Door het gebied lopen weinig paden waardoor het nauwelijks ontsloten is voor het publiek. Vanaf het fietspad langs de rand is

Adres: Huenderweg , 8386XB Doldersum

2

Vledder

Vledder is een esdorp. in de gemeente Westerveld, in de Nederlandse provincie Drenthe. Vledder kent, net als vele andere Drentse brinkdorpen, een lange geschiedenis.

Adres: Vledder

3

Frederiksoord

Frederiksoord is de oudste Kolonie van Weldadigheid. Frederiksoord was in 1818 de plaats waar Johannes van den Bosch met carte blanche van Koning Willem I die paupers uit de stedelijke gebieden nieuwe kansen bood.

Adres: Frederiksoord

4

Willemsoord

Willemsoord is een van de drie vrije Koloniën van Weldadigheid. Deze werden zo'n tweehonderd jaar geleden opgericht om de straatarme bevolking in het land een nieuwe toekomst te geven.

Adres: Willemsoord

5

De Blesse

De Blesse is een streekdorp dat als buurt bij het watertje Blesse al op de grietenijkaart van Weststellingwerf in de atlas van Schotanus staat aangegeven. Het hoort dan nog tot het dorp Blesdijke.

Adres: de Blesse

6

Noordwolde

Noordwolde is een gastvrij dorp dat bekend staat als het rotandorp. Even buiten Noordwolde komen Friesland, Drenthe en Overijssel samen in het drieprovinciënpunt. Een deel van het buitengebied van Noordwolde behoorde tot de Koloniën van Weldadigheid.

Adres: Noordwolde

7

Koloniekerkje Wilhelminaoord

Karakteristiek wit kerkje met prachtig veld erachter omgeven door bomen en sfeervolle schuur met houtkachel. De lichtinval is prachtig in dit mooie lichte kerkje. Regelmatig vinden hier bruiloften, concerten en andere mooie evenementen plaats.

Adres: Koningin Wilhelminalaan 53, 8384 GG Wilhelminaoord

Eindpunt: Bezoekerscentrum Grenzeloos

Doldersum

Grenzeloos is gelegen in een uniek stukje cultuur/natuur. Voordat u aan uw wandeling of fietstocht begint, is het een echte aanrader om een kijkje te komen nemen in ons bezoekerscentrum. Vanaf hier kunt u met een koffer vol verhalen het gebied in trekken.

Adres: Boijlerstraat 12, 8386XE Doldersum

Tussenstops

Routebesrijving

Deze route is van de Koloniën van Weldadigheid en deze laat het verhaal zien van **de Kolonie en de Lindevallei**. De route brengt u door drie provincies: Drenthe, Overijssel en Friesland. Het is heerlijk struinen door water en bos.

Dit is een route van Koloniën van Weldadigheid, deze start bij het bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum. Als je de originele route wilt fietsen kijk dan op de website van Weldadig Oord. https://www.weldadigoord.nl/wp-content/uploads/2021/04/2021-DeKolonie_en_de_Lindevallei.pdf

Het start punt ligt in het dorp **Doldersum**. Doldersum is een esdorp in de gemeente Westerveld, in de provincie Drenthe. Het dorp telt circa 120 inwoners. Doldersum is gelegen ten noordwesten van Dwingeloo en ten noordoosten van Vledder. Doldersum grenst aan het Nationaal Park Drents-Friese Wold. De Vledder Aa, de beek bij Doldersum en het Doldersummerveld, een heideterrain in beheer bij de stichting Het Drentse Landschap, maken deel uit van dat park. De bovenloop van de Vledder Aa is in de jaren 2002 en 2003 opnieuw ingericht. De in het begin van de jaren zestig gekanaliseerde beek heeft zijn oude loop weer teruggekregen. De rijke bovengrond is afgeplagd. Nu moet de natuur in het terrein tussen Doldersum en Wateren zich weer ontwikkelen.

Bij deze route komen we eerst langs het **Urnenveld**. Temidden van een omgeving die rijk is aan bossen en natuurterreinen vormen het Bouwersveld en het Koelingsveld één natuurterrein. Door het gebied lopen weinig paden waardoor het nauwelijks ontsloten is voor het publiek. Vanaf het fietspad langs de rand is het gebied echter goed te overzien. In het Koelingsveld ligt een urnenveld met grafheuvels uit de late Bronstijd. Net buiten

zijn als "de Generaal en "de Majoor". Verspreid in het terrein zijn vondsten gedaan van vuurstenen.

Daarna fietsen we verder en komen we aan bij **Vledder**. Vledder is een esdorp. in de gemeente Westerveld, in de Nederlandse provincie Drenthe. Vledder kent, net als vele andere Drentse brinkdorpen, een lange geschiedenis. In de omgeving van Vledder zijn diverse grafheuvels en urnenvelden gevonden uit de nieuwe steentijd. Er zijn diverse prehistorische vondsten gedaan zoals stenen bijlen, barnsteen en urnen. De naam Vledder duidt op een natte plaats. Het dorp heeft twee brinken, die in de volksmond de grote en de kleine brink genoemd worden.

Daarna komen we aan in **Frederiksoord**. Frederiksoord is de oudste Kolonie van Weldadigheid. Frederiksoord was in 1818 de plaats waar Johannes van den Bosch met carte blanche van Koning Willem I die paupers uit de stedelijke gebieden nieuwe kansen bood. Het begin van een groots maatschappelijk experiment dat nog steeds zichtbaar is in het landschap en aan de gebouwen die in deze Kolonie staan.

In het voorjaar van 2019 is Musuem de Proefkolonie geopend. Hier beleeft u via een multimediale tijdreis het ontstaan van de Koloniën van Weldadigheid en het echte verhaal van de eerste kolonisten die in 1818 in Frederiksoord een nieuwe toekomst vonden. Het museum is gevestigd in het Bezoekerscentrum Huis van Weldadigheid.

U komt aan in **Willemsoord**. Willemsoord was een vrije Kolonie, met een eigen structuur. Die vind je hier nog zichtbaar terug in een deel van het landschap: een kruispunt als centrum, rechte lanen, open landbouwgronden, lintbebouwing... Tegelijk is de Kolonie sinds de verkoop in 1923 ook veranderd.

Stichter Johannes van den Bosch was bijzonder enthousiast over het centrale plein van Willemsoord: 'Dit

men de gehele aanleg overzien kan. Schoner terrein is ons geheele land voor gene kolonie en nergens een betere grond te vinden.

Zo op het eerste gezicht is Willemsoord een gewoon dorp in het noorden van Overijssel. Niks bijzonders te zien, maar de historie is des te interessanter. En als je weet waar je moet kijken, gaat de geschiedenis van deze ‘kolonie van weldadigheid’ leven.

Willemsoord is een van de drie vrije Koloniën van Weldadigheid. Deze werden zo’n tweehonderd jaar geleden opgericht om de straatarme bevolking in het land een nieuwe toekomst te geven. De paupers kregen een boerderijtje met een stuk grond, er werden scholen opgericht en er was geneeskundige hulp. Willemsoord dankt zijn naam aan de toenmalige kroonprins en later koning Willem II. Hij financierde de bouw van de school en een directiewoning. Willemsoord is tussen 1821 en 1823 uit de grond gestampt: er werden in korte tijd honderd woningen en dienstpanden gebouwd. Honderd jaar later, in 1923, werd Willemsoord als kolonie weer gesloten. Overblijfselen uit de kolonietijd zijn nog steeds herkenbaar: kaarsrechte lanen, vierkante landerijen en huizen die op gelijke afstand van elkaar staan. Nu is Willemsoord een ‘gewoon’ dorp. Maar wel eentje met een bijzondere geschiedenis.

De Koloniën van Weldadigheid werden gebouwd op goedkope, woeste gronden. Zo ook Willemsoord. Toen konden ze niet vermoeden dat die waardeloze grond tweehonderd later deel zou uitmaken van Nationaal Parken. Willemsoord ligt — net als de twee andere vrije koloniën Frederiksoord en Willheminaoord - te midden van maar liefst drie van deze natuurgebieden: Weerribben-Wieden, Dwingelderveld en het Drents-Friese Wold. Geen wonder dat fietsers en wandelaars Willemsoord en omgeving zo waarderen. Bos, water, rietlanden, moeras, zandverstuivingen en heide - ooit waren ze waardeloos, nu zorgen ze voor een rijke afwisseling van het landschap.

Als je de weg vervolgt komen we aan bij **De Blesse**. De Blesse is een streekdorp dat als buurt bij het watertje Blesse al op de grietenijkaart van Weststellingwerf in de atlas van Schotanus staat aangegeven. Het hoort dan nog tot het dorp Blesdijke. In het noorden, nabij de Linde, heeft stadhouders Willem Lodewijk aan het einde van de 16de eeuw een schans aangelegd. De sporen zijn nog lang in het landschap zichtbaar geweest, maar nu niet meer te onderscheiden.

Nadat in 1828 de landweg van Wolvega naar het zuiden — deels langs het watertje Blesse — onderdeel werd van de rijksstraatweg van Leeuwarden naar Zwolle, breidde de buurt zich uit en overvleugelde deze geleidelijk het oorspronkelijke dorp. Jaarlijks werden er twee koeien- en paardenmarkten gehouden, wat het oerdorp Blesdijke nooit had bereikt. Op de kaart in de atlas van Eekhoff uit 1850 lijkt het groeiproces nog maar net op gang te zijn gekomen. Achter de bebouwing langs de straatweg staat wel een korenmolen aangegeven. Het is molen De Mars die in 1834 is gebouwd. Op een bakstenen onderbouw met stelling rijst de met riet gedekte achtkante romp op. Het wiekenkruis is in 1927 verwijderd. De molen is gerestaureerd waarbij gebruik is gemaakt van onderdelen van een uit 1877 daterende molen van Zwarte Haan. Er is geen kerk gekomen, maar omstreeks 1880 is aan de Steenwijkerweg wel een hervormde kapel gebouwd: een eenvoudig, helemaal bepleisterd zaaltje. De weerszijden van de Steenwijkerweg zijn vooral vanaf het einde van de 19de eeuw vrij dichtbebouwd geraakt met burger- en arbeiderswoningen en enkele bedrijfspanden, waaronder een café. Al vrij vroeg kwam aan de Steenwijkerweg in 1921 nabij de provinciegrens een reeks woningwetwoningen tot stand. Aan de oostzijde is na de Tweede Wereldoorlog achter de lintbebouwing een nieuwe wijk ontwikkeld, een wijk met vrij veel volkshuisvesting. De Blesse heeft de karakteristiek van langgerekt streekdorp overigens niet verloren. Het moederdorp Blesdijke heeft deze ontwikkeling niet gekend waardoor De Blesse het ging overvleugelen.

Noordwolde is het volgende dorp. Noordwolde is een gastvrij dorp dat bekend staat als het rotandorp, waarop de bescheiden bevolking stiekem toch trots is. Even buiten Noordwolde komen Friesland, Drenthe en Overijssel samen in het drieprovinciënpunt. Een deel van het buitengebied van Noordwolde behoorde ooit tot de Koloniën van Weldadigheid. Deze maatschappij, opgericht door Generaal Van den Bosch, wordt ook wel de bakermat van onze Nederlandse verzorgingsstaat genoemd en staat op de Unesco Werelderfgoedlijst. Het lommerrijke Noordwolde ligt daar waar het Drents Friese Wold geleidelijk overgaat in de Lindevallei. Bossen en heidevelden in het zuiden en oosten; coulissenlandschap en een slingerend beekdal ten noorden en westen van het drop. Op deze plek ontstond 200 jaar geleden een levendige rietvlechtindustrie. In Noordwolde werd ook rietvlechtschool opgericht, hier is nu het Nationaal Vlechtmuseum gevestigd. Hier kun je alles leren over de vlechtindustrie uit het verleden van de regio, maar je treft er ook design stoelen van modern vlechtwerk.

Als laatste dorp komen we aan in **Wilhelminaoord**. Wilhelminaoord is een koloniedorp in de gemeente Westerveld, in de Nederlandse provincie Drenthe. Wilhelminaoord werd in 1821 als kolonie gesticht door de Maatschappij van Weldadigheid die in 1818 startte met de ontginning van terreinen in Zuidwest-Drenthe en het aangrenzende Friesland en Overijssel. De plaats werd genoemd naar de moeder van koning Willem I, de op 9 juni 1820 overleden Wilhelmina van Pruisen. De maatschappij bood een eenvoudige woning, een klein lapje grond voor de kansarme bevolking uit grotere steden. Wilhelminaoord werd een dorp voor de kolonisten, evenals Frederiksoord en Willemsoord.

Wilhelminaoord staat in diverse historische topografische bronnen onder verschillende namen genoemd, zoals Wilhelmina's Oort, Wilhelmina'soord, Wilhelminaasoord en in de loop van twintigste eeuw als Wilhelminaoord. Vlak over de Drents-Friese grens treft men ten noorden van

Vanaf 2010 vindt nieuwbouw plaats in de stijl van de oude koloniehuisjes langs de wegen waar eerder oude koloniewoningen zijn gesloopt. Hiermee wordt het beeld van de voormalige lintbebouwing weer in ere hersteld.

Uiteindelijk komt u weer aan op uw startpunt Grenzeloos en kan je nog kijkje nemen in het bezoekerscentrum Grenzeloos Doldersum voor nog meer informatie.

Sfeerimpressie

